

Jak pomóc dziecku w nauce w domu?

Badania w dziedzinie psychologii i pedagogiki podkreślają wagę zagadnień związanych ze stylami uczenia się i nauczania, pomagającymi w osiąganiu sukcesów w szkole.

Podczas zdobywania nowych wiadomości i umiejętności dominującą rolę odgrywa: słuch, wzrok, ruch. Nie każdy z tych trzech zmysłów (kanałów, systemów sensorycznych) funkcjonuje na jednakowym poziomie u wszystkich ludzi. Większość osób preferuje jeden z nich, np. czuciowy (kinestetyczny). Ten wybór nie zależy od świadomie podjętej decyzji, ale od dominacji jednego ze zmysłów. Niektóre tendencje są dziedziczne, inne zaś są rezultatem długotrwałego oddziaływania określonych bodźców.

Kanał sensoryczny, którego używamy do odbierania świata (i do nauki) to właśnie nasz **system reprezentacyjny**.

Wszyscy różnimy się więc sposobami myślenia, odbierania i przetwarzania zdobytych informacji. Część z nas to wzrokowcy, inni są słuchowcami, a jeszcze inni czuciowcami (lub kinestetykami). W wielu bowiem opracowaniach czuciowcy i kinestetycy łączeni są w jedną grupę, ponieważ pod pojęciem "ruch" kryje się wszystko, co związane jest ze zmysłami czuciowymi, czyli dotykiem, smakiem i węchem.

Charakterystyka stylów myślowych.

Wzrokowiec odbiera świat głównie wzrokiem. Z łatwością tworzy w umyśle bogate sceny, postrzega siebie w różnych sytuacjach. Ze słowami kojarzy obrazy, nowym terminom nadaje znaczenie wówczas, gdy je "zobaczy" lub otrzyma wizualny opis.

Wzrokowcy:

- Lubią czytać książki z obszernymi opisami; czasami przerywają czytanie aby zapatrzyć się w przestrzeń; koncentrują się bardzo intensywnie
- Ich pismo jest czytelne, odstępy i kształt liter prawidłowy, ważny jest wygląd
- Pamiętają twarze, zapominają imiona, lubią robić notatki
- Są cisi, nie lubią dużo mówić
- Skoncentrowani nie są świadomi odgłosów wokół; koncentrację burzy im nieporządek lub ruch
- Tracą koncentrację i cierpliwość, kiedy przez dłuższy czas wymaga się od nich słuchania ; często niefortunnie dobierają słowa; w wypowiedziach używają słów, takich jak: "popatrz", "widzisz", "zobacz"
- Są bardzo schludni, lubią porządek
- Nie reagują specjalnie na muzykę, wolą sztukę wizualną (malarstwo, grafika, rzeźba)

W jaki sposób można pomóc w nauce dziecku, które jest wzrokowcem?

- Zachęcaj, aby dziecko zapisywało rzeczy, które chce zapamiętać, robiło notatki zarówno podczas nauki, jak i podczas słuchania wykładu nauczyciela na lekcji
- Rozmawiając utrzymuj z dzieckiem kontakt wzrokowy najdłużej jak się da
- Zaproponuj, aby czytając różne historie, ilustrowało je w myślach, poradź aby wodził palcem lub ołówkiem po tekście
- Podczas pomocy czy współpracy unikaj długich ustnych objaśnień
- Namawiaj dziecko do przygotowywania notatek pomocnych w sprecyzowaniu tego, co chce powiedzieć
- Pomóż mu podzielić większe zamierzenia na krótkie etapy i wyznaczać ich realne terminy
- Pozwól mu samodzielnie urządzić miejsce do nauki, które będzie mógł utrzymać w czystości
- Okazuj zainteresowanie jego nauką, nawet jeśli sam świetnie sobie radzi
- Wygospodarujcie w domu specjalne miejsce na jego osiągnięcia, dyplomy, fotografie, a także graficzne notatki, mapy itp.
- Rozważ to, iż wzrokowcowi bardzo dobrze pracuje się z komputerem. To pomaga mu utrzymać kontrolę nad wieloma szczegółami wizualnymi oraz z łatwością pisać i redagować teksty.

Słuchowiec odbiera świat głównie słuchem. Lubi słuchać siebie i innych, myśli słowami i dźwiękami, nie zwraca uwagi na szczegóły. Jeśli znajdzie się w nowej sytuacji, przede wszystkim zastanawia się, co usłyszy i co sam będzie mówić.

Słuchowcy:

- Lubią dialog, sztuki teatralne
- Podczas czytania książek unikają długich opisów, nie zauważają ilustracji, poruszają ustami i czytają "po cichu"
- Mają początkowo trudności z nauką pisania, często za słabo przyciskają ołówek, lubią powtarzać na głos to, co napisali
- Uczą się poprzez głośne powtarzanie materiału
- Nie zwracają uwagi na szczegóły
- Łatwo tracą koncentrację z powodu hałasów i dźwięków
- Gdy nie mają nic do roboty, nucą, rozmawiają ze sobą lub innymi
- Wyrażają stan emocjonalny poprzez ton i tembr głosu
- Lubią słuchać, ale nie mogą się doczekać, żeby wtrącić swoje zdanie
- Używają często takich słów, jak: "słuchaj", "mówię", "brzmi"
- Dobrane i dopasowane ubranie nie jest ich priorytetem
- Wolą muzykę, sztuka wizualna ich nie porusza, ale zawsze są gotowi do dyskusji

Dziecku - słuchowcowi pomożesz poprzez:

- Zachęcanie do opowiadania o jego twórczych koncepcjach, do dzielenia się pomysłami na rozwiązanie problemów

- Namawianie do czytania i powtarzania materiału na głos, wybijając rytm np. piłką lub tanecznymi krokami
 - Pomoc poprzez rezerwację czasu na wysłuchanie tego, czego dziecko nauczyło się
 - Wprowadzanie nawyku codziennego planowania i relacjonowania swoich planów dotyczących uczenia się
 - Umożliwienie uczenia się przy włączonej, wybranej przez dziecko muzyce
- Czuciowiec (kinestetyk)** odbiera świat głównie rękami, ciałem, emocjami. Charakteryzuje się silnymi reakcjami uczuciowymi, emocjami. Duże znaczenie przywiązuje do wrażeń dotykowych.

Czuciowcy (kinestetycy):

- Wiercą się, poruszają się podczas czytania, czynność ta nie jest ich ulubionym zajęciem
- Często mają trudności z ortografią, muszą napisać słowo aby je "wyczuć" jak się pisze
- Często mają mało czytelne pismo
- Najlepiej pamiętają to, co wykonali, a nie to, co usłyszeli czy zobaczyli
- Często zmieniają pozycję i poruszają się, żeby utrzymać koncentrację
- Gestykulują podczas mówienia
- Nie są dobrymi słuchaczami, szybko tracą zainteresowanie, gdy muszą długo słuchać
- Na muzykę reagują ruchem
- Gdy są zadowoleni okazują to ruchem (podskakują, przytulają się)

Pomagamy w nauce dziecku będącemu kinestetykiem poprzez:

- Stworzenie w domu miejsce do nauki, w którym będzie mogło wygodnie siedzieć i poruszać się
- Przed odrabianiem lekcji stworzyć możliwość odprężenia się poprzez ruch. Również w trakcie uczenia się wskazane są przerwy na odreagowanie napięcia
- Powtarzając materiał łatwiej zapamięta, gdy ma możliwość pisania i rozwiązywania zadań np. na tablicy ściennej (ma możliwość bycia w ruchu podczas pracy umysłowej).
- Zachęcamy do opowiadania przeczytanych treści podczas chodzenia po pokoju